

Hallituksen esitys eduskunnalle ydinenergialain, turvallisuusselvityslain 21 §:n ja kaivoslain muuttamisesta

Talousvaliokunta 2.4.2020

Erityisasiantuntija Outi Slant

Työ- ja elinkeinoministeriö, energiaosasto

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tausta, tavoitteet ja valmistelu

- Muutosten valmisteluun on ryhdytty uusien ydinenergian käyttöön kohdistuvien turvallisuusuhkien ja sääntelyssä havaittujen puutteellisuuden vuoksi.
- Puutteita on havaittu erityisesti perustuslain näkökulmasta.
- Muutosten taustalla on osin myös muuttunut yleislainsäädäntö julkisesta kuuluttamisesta ja muutoksenhausta hallintoasioissa.
- **Esityksen tavoitteena on:**
 - Turvallisuuden parantaminen
 - Perusoikeuksien parempi turvaaminen riittävän kattavilla säännöksillä
 - Sääntelyn oikea taso
 - Yhdenmukaisuus yleislainsäädännön kanssa
- **Esitys on valmisteltu yhteistyössä Säteilyturvakeskuksen kanssa. Valmistelun aikana on kuultu useita valmistelun kannalta keskeisiä tahoja ja pidetty useampi lausuntokierros.**

Esityksen pääasiallinen sisältö

- Ehdotetaan muutettavaksi ydinenergian käytön turvajärjestelyjä koskevia säännöksiä.
- Uusina säännöksinä:
 - Miehittämättömien ilma-alusten kulkuun puuttuminen
 - Lääkärin tai terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeus
 - Koiran käyttäminen vartiointiin ja voimankäyttöön
 - Velvollisuus henkilöturvallisuusselvityksen tekemiseen tietyillä edellytyksillä
 - Suppean henkilöturvallisuusselvityksen tekeminen mahdolliseksi, vaikka henkilö ei fyysisesti vieraile laitosalueella, mutta osallistuu esim. suunnitteluun.
- Turvahenkilöitä koskevan sääntelyn saattaminen perustuslain edellyttämälle tasolle:
 - Toimivaltuudet, koulutusvaatimukset, oikeus voimankäyttöön, voimankäyttövälineet, asu
 - Yksittäisiä täsmennyksiä toimivaltuuksiin esim. kuljetusten ja turvallisuustarkastusten osalta
- Ehdotetaan säädettäväksi yksityiskohtaisemmin turvaohjesäännön sisällöstä
- Kuuluttamista ja muutoksenhakua koskevat säännökset yhdenmukaistettaisiin yleislakien kanssa

Muita vähäisempiä muutoksia

- Ydinjätedirektiivin täytäntöönpanon täydennys ydinjätteestä ulkomaille vietävien tutkimusnäytteiden osalta, mikäli jäte loppusijoitetaan ulkomailla
- Ydinlaitosten käytöstäpoistosuunnitelman toimittamista koskeva muutos
- **Julkista kuuluttamista ja muutoksenhakua koskevat muutokset ydinenergialakiin ja kaivoslakiin**
 - Ydinenergialaissa hakemuksen kuulutusaika 14-30 vrk
 - Kaivoslaissa lupahakemuksesta kuuluttaminen vähintään 30 vrk
 - Muutoksenhakua koskevat muutosehdotukset ovat lakitekniisiä eikä tosiasiallisia muutoksia tule

Vaikutukset

- Turvallisuuden parantuminen, koska voidaan vastata uusiin turvallisuusuuhkiin.
- Turvahenkilöiden ja turvahenkilöiden toimenpiteiden kohteeksi joutuvien henkilöiden oikeusturvan parantuminen.
- Vain vähäisiä vaikutuksia luvanhaltijoille ja viranomaisille, koska pääasiassa sääntelyn sisältö vastaa nykyistä käytäntöä.

Kiitos